

BIULETYN
INFORMACYJNY

Nr. 1/94

WOLNE MIASTO
KROLEWSKIE
STANISLAWÓW

TARNOPOL

Warszawa

Styczeń 1994

WOLNE MIASTO
KROLEWSKIE
STRYJ

WOLNE MIASTO
KROLEWSKIE
KOŁOMYJA

CZORTKÓW

-
4
-

TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW LWOWA I KRESÓW POŁUDNIOWO—WSCHODNICH
ODDZIAŁ STOLECZNY

Biuletyn Informacyjny

Nr.1

Warszawa

Styczeń 1994

SPIS TREŚCI

Od redakcji	2
Obchody 75 rocznicy Obrony Lwowa	3
Dary z serca płynące	5
Oplatek	5
Imprezy stałe	6
Kalendarium	6
Kluby kresowe	7
I. Klub Lwowian	7
II. Klub Stanisławowian	8
III. Klub Stryjan	9
IV. Klub Kołomyjan	10
V. Klub Podole	12
Komunikaty	13

Okładkę i stronę tytułową projektował
Stanisław Kwaśniewski

Redaguje zespół: Stanisław Głabiński,
Barbara Charewicz-Wiśnicka (spr. org.-techn.),
Alicja Kocan, Alina Wójcik (opracowanie redakcyjne)

.

.

Drodzy Czytelnicy!

Biuletyn, który obecnie oddajemy w Wasze ręce, zawiera wyłącznie informacje o działalności Oddziału Stołecznego Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, za okres ostatnich trzech miesięcy. Wyjątek stanowią informacje dotyczące klubów kresowych istniejących przy naszym Oddziale. Ich działalność omówiona jest od stycznia do listopada 1993 r. W poprzednich bowiem biuletynach wydanych w ubiegłym roku, z różnych względów, takiej informacji zabrakło.

Sądzymy, że informacyjny charakter Biuletynu jest jak najbardziej uzasadniony i usprawiedliwiony. Chodzi bowiem o kronikarskie zarejestrowanie tego wszystkiego, co nie powinno z upływem czasu ulec zapomnieniu oraz o możliwie dokładne uchwycenie wszystkich, najważniejszych przejawów działalności naszego Oddziału na rzecz Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, które przecież są dość mocno w naszym Towarzystwie reprezentowane. M.in. z tego również względu została zmieniona okładka i tytułowa strona Biuletynu.

Chcemy zacieśnić serdeczną i wzajemną więź z naszymi Czytelnikami, przez informowanie ich o tym, co w Stołecznym Oddziale się dzieje, by mogli czynnie i biernie uczestniczyć w jego życiu.

Wprawdzie wielokrotnie poprzedni zespół redakcyjny składał obietnice, których niestety nie udało mu się zrealizować, że Biuletyn będzie ukazywał się regularnie, to obecny – poszerzony zespół takich obietnic nie składa, ale uczyni wszystko, co w jego mocy, by ukazywać się mógł systematycznie, raz na kwartał. Jednocześnie z góry przepraszamy wszystkich, za ewentualne "potknięcia" jakie, być może znalazły się w tekstach zamieszczonych w Biuletynie.

Zespół Redakcyjny

OBCHODY 75 ROCZNICY OBRONY LWOWA

I. Uroczystości oficjalne

Z okazji 75 rocznicy Obrony Lwowa przedstawiciele Oddziału Stołecznego Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich w dniu 22 listopada 1993 r. złożyli kwiaty w Archikatedrze Warszawskiej przed tablicą Orląt Lwowskich.

Odbyła się również msza w kościele Świętego Krzyża. Uczestniczyli w niej licznie członkowie Oddziału Stołecznego TMLiKP oraz mieszkańcy Warszawy. Mszę odprawiał kapelan naszego Oddziału ks. Janusz Popławski, który również wygłosił homilię. W czasie mszy śpiewała Krystyna Kwasowska.

Po mszy św. złożono kwiaty przed tablicą gen. Romana Abrahama. Następnie w uroczystym pochodzie, z udziałem pocztów sztandarowych: harcerek i strzeleckich, uczestnicy mszy udali się pod Grób Nieznanego Żołnierza, gdzie przy asyście honorowej żołnierzy z Garnizonu Warszawskiego, złożono wieńce i dokonano wpisów w księdze pamiątkowej.

II. Sesje

Z okazji 75 rocznicy obrony Lwowa w dniu 28 października 1993 r. odbyła się sesja naukowa zorganizowana przez Centralną Bibliotekę Wojskową i Zespół Dziejów Lwowa przy Instytucie Historii PAN. Udział w sesji wzięli przedstawiciele Stołecznego Oddziału TML i KPW. Sesji przewodniczył prof. Jerzy Węgierski. Doc. dr hab. Artur Leinwald wygłosił referat "Lwowski listopad", a Daniel Bargiełowski "Listopadowa odsiecz – prawdy, półprawdy, nieprawdy". Ponadto red. Danuta Łomaczewska mówiła o udziale kobiet w obronie Lwowa, a Wojciech Pawluk o materiałach dotyczących Obrony Lwowa, znajdujących się w zbiorach Centralnej Biblioteki Wojskowej.

W związku z sesją, w siedzibie Centralnej Biblioteki Wojskowej, zorganizowana została wystawa książek, druków, medali i innych pamiątek związanych z Obroną Lwowa. Ekspozycje te pochodziły ze zbiorów Biblioteki oraz z kolekcji prywatnych: Mieczysława Filipczaka, Danuty Łomaczewskiej, Andrzeja Mierzejewskiego i Janusza Wasylkowskiego.

Uroczystość w szkole im. Orłąt Lwowskich – sesja rady pedagogicznej

23 listopada, w szkole im. Orłąt Lwowskich na Gocławiu odbyła się uroczystość związana z trzecią rocznicą nadania szkole ww. nazwy. W części artystycznej młodzież szkolna zaprezentowała wiele lwowskich utworów (wierszy i piosenek). Uroczyste ślubowanie złożyli uczniowie klas IV-tych. Zdzisław Florsch w imieniu Fundacji Przyjaciół Lwowa przekazał szkole wiele książek o lwowskiej tematyce.

Na zakończenie imprezy odbyła się uroczysta Sesja Rady Pedagogicznej z udziałem zaproszonych gości, wśród których byli: burmistrz dzielnicy Praga Południe – Józef Wernik, wdowa po gen. Romanie Abrahamie – Nelly Abrahamowa oraz przedstawiciele Zarządu naszego Oddziału TML i KPW. Prezes Oddziału – Janusz Wasylkowski wygłosił pogadankę na temat historycznej roli Obrony Lwowa.

III. Koncert muzyczno-poetycki

W dniu 22 listopada 1993 r. w Sali Koncertowej Zamku Królewskiego w podniosłej atmosferze odbył się uroczysty koncert, trwający blisko trzy godziny.

Na wstępie, w imieniu Oddziału Stołecznego TML i KPW, okolicznościowe, wzruszające przemówienie wygłosił Jerzy Janicki. Przedstawicielka Zarządu Głównego Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich – Danuta Tabińska-Juhasz wręczyła złote odznaki Towarzystwa działaczom TML i KPW: Jerzemu Janickiemu – założycielowi i pierwszemu prezesowi Stołecznego Oddziału TML i KPW, Jerzemu Michotkowi – członkowi Zarządu Głównego TML i KPW, Stanisławowi Mitraszewskiemu – prezesowi Federacji Organizacji Kresowych, Zbigniewowi Grollowi – założycielowi Sekcji Kresowej przy Staromiejskim Odziale PTTK, oraz Alicji Zegarowskiej – zasłużonej księgowej Oddziału Stołecznego.

W części pierwszej honorowo wystąpili: Danuta Nagórna, Andrzej Szczepkowski – aktorzy scen warszawskich, Krystyna Wysocka-Kochan – sopran, Katarzyna Zachwatowicz – mezzosopran, Andrzej Hiolski, Ryszard Cieśla – baryton, Danuta Stradowska – wiolonczela, Magdalena Szczepanowska – skrzypce, Helena Christienko, Maria Gozdecka, Maria Jurasz, Anna Szulc – fortepian.

W ich wykonaniu wysłuchaliśmy m.in. utworów muzycznych: F. Chopina, S. Moniuszki, W. A. Mozarta, J. I. Paderewskiego, S. Niewiadomskiego oraz poezji B. Leśmiana i K. Wierzyńskiego, M. Hemara i A. Sławińskiego. Utwory zapowiadał Tadeusz Kaczyński.

Po zakończeniu części pierwszej, artystom wręczono wiązanki kwiatów. W imieniu Oddziału Stołecznego TML i KPW podziękował im Stanisław Mitraszewski, a widownia nagrodziła ich długo nie milkącymi brawami.

Po przerwie, w części drugiej koncertu wystąpił zespół solistów Filharmonii im. Romualda Traugutta, pod kierownictwem Tadeusza Kaczyńskiego, w składzie: Ryszard Cieśla, Dorota Dobrowolska, Dorota Govi, Jacek Janiszewski, Krzysztof Kur, Anna Lubańska, Waldemar Łęczycki, Wojciech Okołowicz, Magdalena Szczepańska, Anna Szulc, Krystyna Wysocka-Kochan, Adam Zdunikowski. W ich wykonaniu wysłuchaliśmy "Marsza lwowskich dzieci", pieśni o Jurku Bitschonie oraz innych pieśni żołnierskich. Również i po zakończeniu tej części artystom wręczono kwiaty, a publiczność podziękowała im rześistymi brawami.

DARY Z SERCA PŁYNĄCE

Uważamy, że zasadniczym statutowym obowiązkiem i głównym celem działalności TML i KPW jest organizowanie, w miarę możliwości, wszechstronnej pomocy naszym rodakom zamieszkałym we Lwowie oraz w innych miastach dawnych Kresów Południowo-Wschodnich Polski. Wychodząc z tego założenia w dniach 3-5 grudnia 1993 r. została zorganizowana zbiórka świątecznych paczek oraz pieniędzy na zakup żywności. Zbiórka została poprzedzona ogłoszeniami w prasie, radiu i telewizji. Akcja ta przyniosła nadspodziewane rezultaty; zebrano: 167 paczek oraz 41 970 000 zł, za które zakupiono żywność do 300 paczek o wartości 130 tys. każda. Oprócz tego zebrano 40 kartonów z odzieżą zimową, płyty i książki. Wszystko to, wojskowym transportem, zawiózł do Lwowa Jacek Wilczur, gdzie zostały przekazane najbardziej potrzebującym rodakom.

Zarząd Stołecznego Oddziału TML i KPW serdecznie dziękuje wszystkim ofiarodawcom. Szczególnie serdeczne podziękowania składamy p. Janowi Abgarowiczowi z Warszawy, za hojny dar wartości 15 milionów złotych; warto przy okazji podkreślić, że był to już kolejny dar p. Abgarowicza.

Następny transport paczek do naszych rodaków wyruszy w marcu, przed świętami Wielkanocnymi.

OPŁATEK

Tradycyjnym zwyczajem w kawiarni "U Szczepka i Tońka", 8 stycznia br., spotkali się członkowie Oddziału Stołecznego TML i KPW, na uroczystym "Opłatku", zorganizowanym z okazji świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku.

Sala kawiarni była wypełniona po brzegi. Na stołach leżały opłatki oświetlone migającym blaskiem świec. Życzenia złożył prezes Oddziału – Janusz Wasylkowski. Nasz kapelan – ks. Janusz Popławski odczytał okolicznościowe wiersze. Jerzy Janicki przypomniał tych, którzy już odeszli na zawsze z naszego grona, a jeszcze tak niedawno brali udział we wspólnych spotkaniach. Pożegnaliśmy prof. Jana Ernsta – kompozytora i twórcę Chóru Eryana oraz dr Emila Niedźwirskiego – najstarszego obrońcę Lwowa, do niedawna żyjącego w Londynie. W przyjacielskiej atmosferze wszyscy uczestnicy wieczoru podzielili się opłatkiem.

Na część artystyczną złożył się monolog i piosenki w wykonaniu Andrzeja Rosiewicza i towarzyszących mu dwóch uroczych solistek. Przy wigilijnym barszczu z pasztecikiem słuchaliśmy także kolęd śpiewanych przez Barbarę Dunin i Zbigniewa Kurtycza.

Miłą atmosferę tego wieczoru, trwającego do późnych godzin, wypełniała serdeczność.

IMPREZY STAŁE

Prawie od momentu powołania Oddziału Stołecznego TML i KPW zostały zorganizowane, co miesiąc, dwie stałe imprezy, przybliżające zarówno członkom Towarzystwa, jak i innym osobom zainteresowanym tematyką dawnych południo-wo-wschodnich kresów Polski, ich wspaniałą przeszłość i kulturę.

Imprezy te odbywają się w dwóch cyklach tematycznych. Pierwszy to: "**Poniedziałki literackie**", prowadzone najpierw przez Stanisława Burego, a obecnie przez Janusza Wasylkowskiego, w każdy drugi poniedziałek miesiąca. Ostatnio w ramach tego cyklu odbyły się następujące spotkania:

- 8. 11. 93 r. - z Władysławem Ossowskim z Legnicy, słynnym "królem kurierów karpackich", jednym z bohaterów książki Tadeusza Chciuka "Biali Kurierzy".
- 13.12.93 r. - z Arturem Leinwandem, który mówił o początkach polskiego czynu zbrojnego we Lwowie.
- 10.01.94 r. - z Danutą Łomaczewską, która zaprezentowała swój wybór lwowskiej poezji - "Serce wydarte z polskiej piersi". Wiersze recytowała znana aktorka teatrów warszawskich - Katarzyna Łaniewska.

W drugim cyklu tematycznym popularyzatorskiej działalności Stołecznego Oddziału prowadzonym przez Witolda Szolginie wygłaszane są wykłady, prelekcje i gawędy dotyczące historii, kultury, obyczajów oraz innych dziedzin życia dawnego Lwowa i Kresów. W okresie od listopada 1993 r. do stycznia 1994 r., ze względu na świąteczną przerwę, odbyły się tylko dwie imprezy:

- 24.11.93 r. - "Mój Parandowski" - w czasie tego spotkania Witold Szolginia mówił serdecznie o swojej znajomości z Janem Parandowskim. Na sali była obecna córka pisarza wraz ze swym mężem, znanym aktorem - Andrzejem Szczepkowskim.
- 26.01.94 r. - lwowski wieczór autorski Adama Hollanka

KALENDARIUM

Zebrania Zarządu Stołecznego Oddziału TML i KPW

- 10 listopada 1993 r. złożył rezygnację z funkcji prezesa Oddziału Janusz Szmind. Nowym prezesem wybrano Janusza Wasylkowskiego. Ustalono również, że zebrania Zarządu odbywać się będą w każdą drugą środę miesiąca.
- 8 grudnia 1993 r. postanowiono poszerzyć skład zespołu redakcyjnego Biuletynu.

Po raz pierwszy uczestniczyli w posiedzeniu Zarządu, z głosem doradczym, wszyscy prezesi klubów kresowych, działających przy Stołecznym Oddziale TML i KPW.

Nowe kontakty z rodakami ze Lwowa

Nowy kontakt z młodzieżą szkolną ze Lwowa nawiązała dyrekcja Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Wyspiańskiego w Warszawie, zapraszając 25 uczniów i 3 osoby z grona nauczycielskiego ze Szkoły nr 10 we Lwowie, na tygodniowy, bardzo urozmaicony pobyt w stolicy w dniach 3-10 stycznia br. W spotkaniu z gronem pedagogicznym Liceum i uczniami w dniu 6.01. nasz oddział reprezentował prezes Janusz Wasylkowski.

Przebywający obecnie w Polsce harmonista i piosenkarz ze Lwowa - Michał Osiadacz wykonał w trakcie tego spotkania kilkanaście lwowskich utworów. Młodzież ze Lwowa zaprezentowała swoje umiejętności, recytując kilkanaście wierszy o lwowskiej i patriotycznej tematyce.

KLUBY DZIAŁAJĄCE PRZY ODDZIALE STOŁECZNYM TOWARZYSTWA MIŁOŚNIKÓW LWOWA I KRESÓW POŁUDNIOWO-WSCHODNICH

W ramach Koła Kresowego, które przy Oddziale Stołecznym Towarzystwa Miłośników Lwowa działało od 14 maja 1991 roku, powoływane były różne grupy środowiskowe, związane z konkretnymi miastami, bądź regionami. I tak kolejno powstawały następujące grupy:

- 14 czerwca 1990 r. - **Stanisławowska**
- 15 października 1990 r. - **Stryjan**
- 4 lutego 1991 r. - **Kołomyjan**
- 5 lipca 1991 r. - **Tarnopolska**

10 lutego 1993 r. z chwilą rozwiązania Koła Kresowego, grupy działające w jego ramach jak również Koło nr 1, zostały przekształcone w kluby, poza grupą wołyńską. Grupa Tarnopolan natomiast została przemianowana na Klub Podola, a Koło nr 1 na Klub Lwowian. Działalność Klubów w 1993 r. miała taki sam charakter, jak poprzednio grup.

I. KLUB LWOWIAN

Liczba członków zgrupowanych w Klubie wynosi około 40 osób. Nie wszyscy jednak uczestniczą w każdym spotkaniu. W 1993 roku odbyły się m.in. prelekcje na następujące tematy:

- *"Polacy, Rusini, Ukraińcy"* – prelekcję prowadził Zbigniew Cieczkiewicz
- *"Miasta i ludzie na Kresach"* – Adam Wartalski
- *"Programy wideo"* – Edward Kurkowski
- *"Sławni ludzie Lwowa"* - Zbigniew Groll

Spotkania Klubu Lwowian odbywają się we wszystkie czwartki z wyjątkiem okresu urlopowego (lipiec - sierpień).

Oprócz prelekcji w każdy pierwszy czwartek miesiąca odbywają się spotkania o specjalnym charakterze, takie jak spotkanie z Jerzym Michotkiem, ks. Januszem Popławskim, spotkania wspomnieniowe, "opłatki" itp. Klubowi prezesuje od samego powstania - Zbigniew Groll.

II. KLUB STANISŁAWOWIAN

Podstawową dziedziną pracy Klubu były regularne comiesięczne (w ostatni wtorek miesiąca) spotkania, w czasie których omawiano interesujące środowisko sprawy oraz podejmowano różne akcje. Oprócz tego przeprowadzono dwie pogadanki na temat stosunków polsko-ukraińskich i jedną prelekcję dotyczącą historii Stanisławowa. Obecność na zebraniach wahała się w granicach 30-45 osób. Prezesem Klubu od 14 czerwca 1990 r. jest Stanisław Leszczyński.

W roku 1993 zgodnie z przyjętym planem działania:

- zorganizowano w styczniu spotkanie "przy opłatku" w kawiarence "Na Kortach" przy stadionie Klubu Sportowego "Legia";
- w lipcu i w sierpniu współdziałano z 1001 drużyną Harcerzy Rzeczypospolitej, przy organizacji pobytu w Warszawie i Częstochowie 32-osobowej grupy dzieci z województwa stanisławowskiego. Z tej okazji obdarowano dzieci różnymi upominkami, w formie odzieży dżinsowej, książek i słodyczy;
- zorganizowano we wrześniu 29-osobową, 14-dniową wycieczkę do Stanisławowa i okolic, korzystając z pomocy w transporcie autobusowym ze strony Fundacji Kościuszkowskiej;
- przeprowadzono zbiórkę używanej zimowej odzieży dla najbardziej potrzebujących rodaków ziemi stanisławowskiej. Wysłano łącznie 34 worki odzieży;
- utrzymywano stały kontakt z Towarzystwem Kultury Polskiej w Stanisławowie, udzielając Towarzystwu Pomocy w różnej formie takiej jak: doraźna składka uczestników wycieczki na cele administracyjne TKP, załatwienie spotkań przedstawicieli Zarządu TKP z przedstawicielami MEN, Stowarzyszenia "Wspólnota Polska" itp., porad organizacyjnych i innych;
- utrzymywano łączność z Klubami Stanisławowian we Wrocławiu i Krakowie;
- roztoczono opiekę nad grobami znanych stanisławowian - Agatona Gillera oraz poety Jachowicza - pochowanych na Powązkach;
- zebrano i przygotowano redakcyjnie materiały do wydania "Jednodniówki" o Stanisławowie z okazji 333 rocznicy nadania praw miejskich;
- uporządkowano i zweryfikowano ewidencję Stanisławowian zamieszkałych w regionie warszawskim - uzyskując aktualne dane o 149 osobach.

III. KLUB STRYJAN

Spotkania Klubu Stryjan odbywają się raz w miesiącu, wymiennie w pierwszy, bądź drugi wtorek miesiąca, oczywiście z przerwą wakacyjną. W spotkaniach uczestniczy średnio około 30 osób, choć lista zamieszkałych w Warszawie stryjan, których znane są adresy, zawiera 76 nazwisk. Nie wszystkim jednak stan zdrowia, podeszły wiek, czy też kłopoty osobiste, pozwalają na uczestniczenie w spotkaniach. Zdołano również zgromadzić nazwiska i adresy stryjan zamieszkałych w innych miastach w kraju i za granicą. Liczba tych stryjan sięga 800 osób. Klubowi prezesuje od samego początku, tj. od 15 października 1990 r. Alina Wójcik.

Spotkania Klubu mają różnorodny charakter. Są to "zwykle herbatki", połączone ze "wspominkami", bądź z omawianiem bieżących spraw organizacyjnych lub bardziej uroczyste "opłatki", "śledziki" czy "jajeczka", upływające w prawdziwie rodzinnej atmosferze. Są również: "poważne" zebrania z tzw. porządkiem dziennym lub odczyty, których tematem jest historia Stryja i słynnych jego mieszkańców. Niejednokrotnie odczyty te są połączone z oglądaniem filmów, bądź zdjęć.

Zorganizowane zostały dwa grupowe wyjazdy do Stryja i okolic oraz kilka indywidualnych, a nawet wyjazd do sanatorium w Morszynie k. Stryja. Wszystkie te wyjazdy były połączone ze spotkaniami z naszymi rodakami, mieszkającymi w Stryju, którzy za każdym razem goszczą nas z całą serdecznością "czym chata bogata".

Klub utrzymuje ściśle kontakty z proboszczem Parafii NMP w Stryju, którego ratowaliśmy w potrzebie, organizując niezbędne konsultacje lekarskie w Warszawie. Klub ma również kontakty z prezeską Towarzystwa Kultury Polskiej w Stryju. To właśnie dzięki Polakom zamieszkałym w Stryju kościół parafialny NMP był jednym z 14 kościołów na Ukrainie, czynnych cały czas.

Nasze więzi z rodakami w Stryju nie ograniczają się tylko do korespondencji, telefonicznych rozmów, czy spotkań, ale polegają przede wszystkim na organizowaniu pomocy materialnej i finansowej, drogą wyszukiwania i pozyskiwania dla tej sprawy sponsorów: instytucji, fundacji, towarzystw oraz osób prywatnych. Dzięki tym staraniom, została przekazana do Stryja kserokopiarka wraz z 10 opakowaniami tonera i papierem powielaczowym, materiały biurowe, leki, środki opatrunkowe, strzykawki, igły jednorazowego użytku, sprzęt, stroje sportowe dla drużyn piłki nożnej i tenisa stołowego, odzież, słodycze i paczki żywnościowe, jak również pieniądze na remont kościoła. Stołeczny Oddział TML i KPW przekazał magnetowid oraz transport żywności.

Mamy stałe kontakty z Klubami Stryjan działającymi przy innych oddziałach TKL i KPW, tj. we Wrocławiu, Gliwicach, Opolu, Krakowie oraz z Kołem Stryjan w Londynie. Członkowie Klubu biorą czynny udział w ogólnopolskich zjazdach Stryjan organizowanych co roku w Gliwicach oraz w pisaniu artykułów i informacji do biuletynu "Stryjska Strzecha" wychodzącego we Wrocławiu.

Nawiązane zostały kontakty z Radą Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, Komisją Charytatywną Episkopatu, Tow. Więzi i Pomocy Polakom na Wschodzie, Fundacją Kościuszkowską, Instytutem Obywatelskim, Tow. Przyjaciół Drohobycza, Tow. Polska-Ukraina, Działem Filmów i Reportaży TV, Międzynarodowym Związkiem Karpaczyków oraz 22 Brygadą Piechoty Górskiej.

Stryjanie skupieni w Klubie działają aktywnie również i w innych organizacjach, takich jak: Tow. Więzi i Pomocy Polakom na Wschodzie, EquiLibre, Tow. Kresowian-Wierzyieli Skarbu Państwa, związkach AK i innych. Przedstawiciele Klubu uczestniczyli w różnego rodzaju oficjalnych uroczystościach takich, jak: poświęcenie pomników na grobach żołnierzy poległych obronie Ojczyzny, we wrześniu 1939 r., na szlaku bojowym, między Przemyślem i Lwowem, przekazaniu tradycji 53 pp. stacjonującego w Stryju oraz II Karpackiej Dywizji Piechoty - 22 Brygadzie Piechoty Górskiej w Nysie. W tym celu zebrane zostały i przekazane zbiory zdjęć i innych dokumentów dotyczących 53 pp. Część tych zdjęć wcześniej była eksponowana na wystawach poświęconych 11 KDP oraz 53 pp., wchodzącemu w jej skład. Członkowie Klubu brali również udział w tworzeniu dokumentalnego filmu o Stryju zrealizowanego przez nieżyjącego już red. Stanisława Auguścika w ramach "Podróży na Kresy" oraz zrealizowali w czasie naszego czerwcowego wyjazdu w ub.r. film z pobytu w Stryju, Lwowie, Truskawcu i Morszynie.

Obecnie Klub zajmuje się zbiórką i wysyłką zdjęć i innych dokumentów dotyczących dawnego Stryja, celem wyeksponowania ich w Muzeum Kresowym we Wrocławiu.

IV. KLUB KOŁOMYJAN

Klub Kołomyjan liczy 26 członków, jednak frekwencja na zebraniach zwykle sięga około 50%. Powodem tego jest zaawansowany wiek większości uczestników oraz trudne warunki materialne i finansowe, które nie pozwalają na szerszy zasięg pracy. Klubowi prezesuje, od jego powstania, Halina Wróblewska.

W 1993 r. Klub zajmował się następującymi sprawami:

- gromadzeniem ocalałych dokumentów, pamiątek, materiałów osobistych i historycznych, fotografii, pocztówek itp. dotyczących regionu "Pokucie";
- nawiązywaniem kontaktu z Kołami Kołomyjan we Wrocławiu, Kluczborku, Oławie w zakresie wymiany dokumentacji oraz wzajemnej informacji dot. działań Klubu;
- poczynieniem starań w celu uzyskania informacji o naszych rodakach pozostałych po 1945 roku na Kresach, w szczególności Kołomyjan zrzeszonych przy nowoottwartym, po długiej przerwie, kościele katolickim o.o. Jezuitów w Kołomyi.

Spotkania Klubu odbywają się raz w miesiącu, w każdy ostatni wtorek miesiąca. Tematyka tych spotkań w roku 1993 była następująca:

- * *styczeń* - spotkanie "opłatkowe" z okazji Bożego Narodzenia i Nowego Roku;

- * *marzec* - historia obrazu NMP z kościoła parafialnego w Kołomyi, który od 1945 r. znajduje się w kościele o.o. Kapucynów w Skomialnej Czarnej. Obszerną relację na ten temat przekazał doc. Ryszard Brykowski.

Omówiono też zakres pomocy w formie paczek żywnościowych z okazji Świąt Wielkanocnych, które we własnym zakresie, transportem zorganizowanym przez harcerzy, przetransportował p. Dobrzyński z Komendy Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej;

- * *kwiecień* - spotkanie Kołomyjan z okazji Wielkanocy, połączone z przeglądem materiałów historyczno-fotograficznych Kołomyi. Na spotkaniu tym p. Dobrzyński przekazał informacje dot. paczek przekazanych Polakom w Kołomyi;
- * *maj* - obszerna relacja dot. pielgrzymki Kołomyjan z Kluczborka oraz przedstawienie potrzeb tam zgłoszonych. Nasze możliwości realizacji i udzielenia pomocy omówił p. Maksymowicz;
- * *czerwiec* - zapoznanie zebranych z tematyką listu otwartego, adresowanego do Prezydenta RP, Lecha Wałęsy przez Tow. Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich. Omawiano również problem pomocy finansowej na odbudowę kaplicy cmentarnej i kościoła w Kołomyi;
- * *lipiec* - zorganizowanie zbiórki pieniężnej na pomoc dla Polaków w Kołomyi, jak również darów rzeczowych;
- * *sierpień* - relacja z wyjazdu do Kołomyi i okolic oraz przekazania darów;
- * *wrzesień* - informacja doc. R. Brykowskiego dot. przeprowadzanej renowacji obrazu Matki Boskiej Kołomyjskiej, w trakcie której odkryto wiele nowych szczegółów. Postanowiono wykonać zdjęcia obrazu w celu przekazania ich wszystkim Kołomyjanom. Prof. Halina Ciołkosz przekazała relację z pielgrzymki do Skomialnej Czarnej, gdzie co roku spotykają się kołomyjanie z całego świata. Opracowano projekt ankiety dot. mieszkańców Kołomyi, którą Klub zamierza wydać w formie książki;
- * *październik* - przygotowanie zbiorowego zwiedzania oryginału i kopii obrazu Matki Boskiej Kołomyjskiej znajdującej się w Instytucie Sztuki;
- * *listopad* - omówienie tematyki dot. działalności Klubu oraz opracowania materiału dot. Biuletynu;

V. KLUB "PODOLE"

Powstał na bazie Grupy Tarnopolskiej i zrzesza członków Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich pochodzących z poszczególnych miast woj. tarnopolskiego. Spotkania członków Klubu odbywają się raz w miesiącu w każdy drugi wtorek miesiąca.

15 marca 199r . odbyło się zebranie organizacyjno-wyborcze, na którym wybrano nowy Zarząd Klubu, prezesem została wybrana Irena Kotowicz.

W ciągu półrocznej działalności (luty - październik) odbyło się 6 spotkań, jedna impreza okolicznościowa ("Święcone") oraz parę spotkań w mniejszym gronie (zespołu redakcyjnego, uczestników wyjazdu na Kresy, zarządu Klubu itp.). Ponadto:

- uczestniczono w zakupie naczyń i drobnego sprzętu oraz w urządzaniu pomieszczenia klubowego przy ul. Rakowieckiej;
- zorganizowano dwa kilkudniowe wyjazdy na Kresy w czerwcu i w sierpniu.

W czasie czerwcowego wyjazdu przekazano kilka worków żywności dla mieszkańców Czabarowki w pow. kopczyńskim, ponad 40 kartonów odzieży dla Czortkowa i Kamieńca Podolskiego, książki do biblioteki przykościelnej w Czortkowie i biblioteki szkolnej w Gródku Podolskim oraz 60 podręczników do nauki języka polskiego, prowadzonej w Czortkowie;

- zebrano na remont kościoła w Czortkowie na konto bankowe TML ok. 20 mln zł;
- przekazano indywidualną pomoc finansową, żywnościową i lekarstwa do Kołomyi, Nadwiórnej, Stanisławowa, Tarnopola i Czortkowa;
- powołano zespół redakcyjny biuletynu Klubu: "Głosy Podolan". Pierwszy 32 stronicowy numer biuletynu ukazał się w grudniu 1993 r.;
- zapoznano członków wydawnictwami o tematyce lwowskiej i kresowej oraz rozprowadzono kilka tytułów i pism;
- w czasie czerwcowego wyjazdu na Kresy zrealizowano film oraz opracowano do niego podkład muzyczny i słowny;
- podjęto inicjatywę kolegi z Kanady, opracowania "Wspomnień serdecznych" o Czortkowie. Powołano skład redakcyjny i rozdzielono tematy;
- uzyskano wykaz żyjących w Czortkowie rodzin polskich oraz wykaz i plan, zachowanych na cmentarzu w Czortkowie, grobów Polaków.

KOMUNIKATY

"Klub Kresowiaka"

W czerwcu 1992 r. uruchomiono klub dla członków Oddziału Stołecznego Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich. Klub mieści się przy ul. Rakowieckiej 2. Został wyposażony w kolorowy telewizor, magnetowid, niezłe zaopatrzone w filmy, o lwowskiej i kresowej tematyce, wideotekę. W Klubie znajduje się również niewielka biblioteczka, obejmująca tematykę kresową. Wypożyczanie tych książek jest bezpłatne. Klub czynny jest w poniedziałki, wtorki i czwartki od godz. 16 do 19, z tym że we wtorki zbierają się kluby środowiskowe, za wyjątkiem Klubu Lwowian, który swe spotkania organizuje w każdy czwartek.

Kierownikiem Klubu jest Zbigniew Groll (tel. 42 49 49), do którego należą wszystkie sprawy administracyjne klubu.

Sekretariat Oddziału Stołecznego TML i Kresów Płd.-Wsch.

czynny jest w każdy wtorek i czwartek od godz. 10 do godz. 13 oraz w każdą środę od godz. 15.30 do godz. 18. Sekretariat załatwia sprawy członkowskie m.in. przyjmuje składki. Apelujemy o ich bieżące regulowanie, Towarzystwo bowiem nie otrzymuje żadnych dotacji i wszelkie koszty działalności pokrywane są właśnie ze składek.